

UTEMELJITVE

Nada Verbič

za posebno uspešno vzgojno izobraževalno, inovacijsko in organizacijsko delo v predšolski vzgoji

Nada Verbič, ravnateljica vrtca Jelka v Ljubljani, že dobra tri desetletja deluje na področju predšolske vzgoje. Naklonjena je spremembam in uvajanju novosti v delovanje vrtca, prizadeva pa si tudi za kakovost in učinkovitost predšolske vzgoje nasploh.

Vrtec Jelka tako na njeno pobudo že enajst let pripravlja strokovna srečanja za širšo strokovno javnost z različno aktualno problematiko s področja vzgoje. V pripravo in izvedbo teh srečanj so vpeti vsi strokovni delavci vrtca, k sodelovanju pa povabijo tudi eminentne zunanje strokovnjake.

Nada Verbič skupaj s svojim kolektivom razvija nove pristope pri uvajanju državljanske vzgoje otrok s ciljem privzgajati spoštljiv odnos do kulturne dediščine, naravnega, kulturnega in naravnega okolja. Ob spoznavanju domače kulturne dediščine želijo otrokom približati tudi druge kulture in jih tako navajati na strpnost in spoštovanje različnosti.

Nada Verbič je prepričana tudi o pomembnosti zgodnjega vključevanja tujega jezika ter seznanjanja otrok z različnimi kulturami. Uspelo ji je pridobiti prostovoljce iz Francije in Grčije ter v vrtcu organizirati grške in francoske dneve.

V vrtcu Jelka že vrsto let razvijajo metodiko vključevanja tujega jezika v svoje programe. Nagrajenka spodbuja tudi uporabo informacijske tehnologije pri delu v vrtcu.

Nagrajenko odlikuje zavzetost za razvoj stroke ter izredna sposobnost motiviranja strokovnih delavk in delavcev k ustvarjalnosti, strokovni rasti in napredku. O dosežkih obvešča javnost preko različnih medijev, preko predavanj in referatov ter tudi tako uspešno promovira delo vrtca. Aktivna je v mnogih organih, organizacijah in delovnih skupinah na občinskem in državnem nivoju. Zavzeto zastopa svoja stališča s ciljem zagotavljanja čim boljših pogojev za kvalitetno predšolsko vzgojo.

**Mag. Marija Meta Budnar
za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju.**

Mag. Marija Meta Budnar je leta 1972 diplomirala na Pedagoški akademiji v Ljubljani, na Oddelku za specialno pedagogiko, kot specialni pedagog za mladino z motnjami vedenja in osebnosti. Ob delu je nadaljevala študij in diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1996 je na Pedagoški fakulteti v Ljubljani magistrirala s področja socialne pedagogike.

Ob svojem pedagoškem delu v razvojnem oddelku OŠ dr. Jožeta Potrča, v katerega so bili vključeni učenci s posebnimi potrebami, se je udeleževala organiziranih izobraževanj, sodelovala v razvojno-raziskovalnem delu pod okriljem Pedagoškega inštituta in svoje izkušnje in spoznanja posredovala sodelavcem na šoli in na strokovnih aktivih učiteljev drugih šol. Vodila je šolske strokovne aktivne, izvajala izobraževalne programe za sodelavce in bila mentorica

kandidatom za strokovne izpite. Družbeno je bila dejavna kot delegatka v republiškem sindikatu delavcev v vzgoji in izobraževanju. Bila je tudi predsednica sveta šole.

Leta 1979 je izšla publikacija »Otroci s specifičnimi učnimi težavami v sodobni družbi«, ki je bil eden prvih priročnikov s problematiko učencev s posebnimi potrebami v slovenskem prostoru ; v njem je nagrajenka s sodelavci predstavila svoje izkušnje in ugotovitve iz prakse. V letu 1991 se je kot pedagoška svetovalka za razredni pouk zaposlila pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, kjer se je dejavno vključila v projekt TEMPUS – razvoj začetnega naravoslovja. V okviru projekta je sodelovala s strokovnjaki različnih ustanov pri nas, v Veliki Britaniji, na Nizozemskem in v Nemčiji. Pri raziskovalnem delu je razvila vrsto znanj, ki jih je prenašala na sodelavce na zavodu in na seminarjih za učitelje, kjer so slušatelji spoznavali konstruktivistični način poučevanja.

Mag. Marija Meta Budnar je napisala in objavila številne strokovne članke s področja konstruktivizma in naravoslovja ter bila soavtorica priročnika in vodnika »Vreme tako in drugače«, namenjenega učiteljem razredne stopnje pri poučevanju naravoslovja v osnovni šoli. Bila je vodja področne skupine za razredni pouk, vodja predmetne skupine, vodja projektov, usposabljala je učitelje in ravnatelje ter jim svetovala, aktivno sodelovala v kurikularni prenovi, predavala in izvajala delavnice na državnih posvetih ter konferencah v tujini.

Mag. Marija Meta Budnar je s svojo vztrajnostjo, izkušnjami in znanjem, ki jih je pridobivala v svoji dolgoletni pedagoški praksi, ter zavzetostjo za premišljeno in načrtno uvajanje novosti pomembno prispevala k spremembam in razvoju na področju vzgoje in izobraževanja.

SONJA PETERNEL

za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju

Ko opisujemo Sonjo Peternel in njeno pedagoško delo, moramo vsekakor omeniti njeno drugačnost v iskanju pedagoškega izraza, v iskanju svoje poti pri odkrivanju otrokovih posebnosti in v oblikovanju lasntega pristopa k poučevanju. Kot učiteljica prvega razreda je z izjemno samokontrolo, strpnostjo in resnim, odgovornim in kritičnim pristopom do svojega dela že zelo zgodaj začutila pomen razvijanja dejavnega in celostnega pristopa k delu z otroki. V pouk je pričela vključevati gibanje, ritem, glasbo, ples, gledališko igro, pri vsakem otroku je skušala najti sončne strani in jih pokazati tudi drugim, razvijala je prijazno, sproščeno, do otrokove osebnosti in različnosti strpno klimo v razredu. V iskanju novega je samokritično začutila, da ji primanjkuje znanja za bolj odločne korake pri razvijanju svojega pristopa k poučevanju. Zato je pričela prebirati strokovno literaturo, se izobraževala na seminarjih in se vključila v eksperiment Pedagoškega inštituta, Integrirani pouk. S tem projektom je bil povezan tudi projekt razvijanja opisnega ocenjevanja. Nagrajenka je znala z občutkom vnašati teoretična izhodišča v svojo pedagoško prakso in to tudi ustrezno predstaviti svojim kolegicam, učiteljicam in širši strokovni javnosti. Njene ure so postale zanimive za širši krog učiteljev, ravnateljev, svetovalcev Zavoda RS za šolstvo. Še posebej je navdušila razredne učiteljice, ki so vedele, kako težko je v razredu doseči potrebno razpoloženje za uspešno izvedbo različnih dejavnosti. Marsikdaj je bila na tej svoji poti osamljena in nepravilno razumljena, kar še bolj potrjuje dejstvo, da je iskanje in razvijanje svoje poti nehvaležno, osamljeno in trdo delo. V začetku devetdesetih pa so njena iskanja, znanje in pridobljene izkušnje dobili svojo potrditev v praksi, saj je postala zelo iskana predavateljica v mnogih slovenskih vrtcih in šolah.

Svoja razmišljanja, izkušnje in znanje je ob koncu svoje profesionalne poti zbrala v knjigi z naslovom Prvih pet minut. V zbranih vajah, ki so nastajale ob študiju za prakso ter se kalile v praksi, dobrohotno ponuja veliko uporabnih možnosti za ustvarjanje ugodne klime v razredu in za delo z otroki na razredni stopnji. Dragocenost njene knjige pa je predvsem v tem, da zapisane misli niso samo napotki za pedagoško prakso, ampak so njena pesem o delu z otroki v razredu, pri katerem so otroci izoblikovali učiteljico, kar je možno le, če je s srcem in glavo v svojem poklicu. In Sonja Peternel, ki kljub temu, da je upokojena, še vedno pomaga učencem kot prostovoljka, je to bila.

Edvard Trdan
za posebno uspešno vzgojno-izobraževalno, inovacijsko in organizacijsko delo v srednjem šolstvu

Nagrajenec je dolgoletni uspešni učitelj strokovno-tehničnih predmetov na Srednji šoli tehniških strok Šiška. Pri poučevanju na področju elektronike in elektrotehnike uporablja bogate izkušnje iz delovanja v industriji, hkrati pa učence usmerja v projektno učno delo, ki zajema raziskovanje, ustvarjalnost ter sodelovanje s podjetji in drugimi ustanovami.

Edvard Trdan je izkušen raziskovalni mentor srednješolcem. Že 19 let vodi mlade raziskovalce na srečanjih *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost*, v okviru gibanja *Znanost mladini* ter na srečanjih *Ustvarjam, torej sem*. Z inovativnimi prispevki, z učili in z izobraževalnimi maketami je s sodelavci in dijaki uspešno sodeloval na različnih domačih in mednarodnih strokovnih predstavitev in srečanjih, npr. na *Dnevih tehnične kulture* in *Dnevih slovenskega izobraževanja*. Uspešno se udeležuje tudi mednarodnih simpozijev na temo projektnega učenja in objavlja prispevke s področja mentorstva. Še posebej ustvarjalen je bil v šolskem letu 2005/2006, ko je bil mentor ali somentor kar štirinajstim

inovativnim in tržno zanimivim nalogam, prijavljenim na razpis Inštituta za inovativnost in tehnologijo.

Nagrajenec je bil v devetdesetih letih sosestavljalec strokovnih srednješolskih programov. Opravljal je različne strokovnoorganizacijske naloge, bil je mentor številnim učiteljem pri uvajanju v vzgojnoizobraževalno delo, redno sodeluje tudi z drugimi izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami, z univerzami in javno upravo.

Edvard Trdan je dober strokovnjak in mentor, ki spodbuja dijake k ustvarjalnosti, samozavesti in čutu za odgovornost.

Dr. Boža Krakar – Vogel za najvišje dosežke v znanstvenem delu v vzgoji in izobraževanju

Boža Krakar Vogel je diplomirala iz francoskega in ruskega jezika s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, leta 1977 pa še iz slovenskega jezika s književnostjo kot iz dodatnega A predmeta. Leta 1993 je pri prof. Helgi Glušič doktorirala s temo Novejši slovenski pogledi na pouk književnosti kot dejavnik sooblikovanja njegovih smotrov, metod in vsebin.

Med 1977 in 1986 je službovala kot profesorica slovenščine na Srednji ekonomski šoli v Ljubljani, od leta 1986 dalje pa je zaposlena na slovenistiki na ljubljanski Filozofski fakulteti, kjer od leta 1994 vodi predavanja, seminarje, hospitacije in praktične nastope iz književne didaktike, predmeta, ki ga je po doktoratu in izvolitvi v naziv docentke (1993), kasneje kot izredna in redna profesorica vsebinsko in organizacijsko sama oblikovala v razvito višješolsko disciplino za teoretično in praktično usposabljanje ter znanstveno raziskovanje. Šele z njenim raziskovanjem in znanstvenimi objavami se je stanje v tej

interdisciplinarni vedi približalo razvojnim dosežkom, ki so primerljivi s tistimi v svetu: integraciji spoznanj in metodologije literarne vede in pedagoško-psiholoških disciplin ter razvijanje uporabnih načel za pedagoško prakso. Neposredna aplikacija teh načel je priprava učnega načrta za pouk književnosti, evidentiranje in operacionalizacija njegovih smotrov, metod in vsebin ter načela preverjanja in ocenjevanja znanja.

Njeno znanstvenoraziskovalno delovanje je usmerjeno predvsem k evidentiranju, empiričnemu in racionalnemu razčlenjevanju, argumentiranju in definiranju kompleksnega kroga vprašanj, ki sodijo na področje didaktike književnosti kot interdisciplinarne in uporabne vede o pouku književnosti na vseh šolskih stopnjah. To vzpostavljanje temeljnih problemskih krogov je razvidno iz prvih razprav, iz prve manj obsežne monografije in doktorske disertacije, pa vse do zadnje monografske razčlembe in prikazov uporabnih načel književnega pouka.

Boža Krakar Vogel je že vrsto let članica komisij za izdelavo in soavtorica učnih načrtov, skoraj desetletje tudi članica predmetne maturitetne komisije, odgovorna za teoretično zasnovo in praktično izpeljavo maturitetnega eseja, soavtorica predmetnih izpitnih katalogov, recenzentka in soavtorica učbenikov za književnost.

Dr. Pavel Zgaga
za najvišje dosežke v znanstvenem delu v vzgoji in izobraževanju

V svojem izredno širokem delu – bibliografski sistem COBISS navaja skupno kar 459 avtorskih enot – se nam dr. Pavel Zgaga predstavlja kot celovita osebnost, dejavna na več področjih. Med te sodijo predvsem raziskovanje na področju filozofije in politike izobraževanja ter razvoja visokošolskega študija, pedagoško delo in vodenje fakultete, strateško razvijanje visokega šolstva z oblikovanjem sodobne institucionalne infrastrukture in pravnih norm na tem področju, uveljavljanje mednarodnega sodelovanja Slovenije, kot tudi aktivno sodelovanje pri izoblikovanju izobraževalnih sistemov v okviru Evropske unije. Ta prizadevanja nagrajenca sodijo med temelje za izoblikovanje gospodarstva in družbe znanja, na celovitem znanju in učinkovitem inovacijskem sistemu države, kar tudi Lizbonska strategija navaja kot osnovni dolgoročni razvojni cilj celotne Evropske unije.

Širino nagrajenčevega dela kaže tudi raziskovalno, pedagoško in vodstveno sodelovanje na zgoraj omenjenih področjih dela v okviru UNESCO, OECD, v bolonjski reformi in drugih institucijah Evropske unije ter pedagoško sodelovanje s številnimi fakultetami v tujini.

V izredno razvejanem strokovnem ter strateškorazvojnem delu nagrajenca je treba vsaj omeniti avtorstvo oziroma soavtorstvo 43 izvernih strokovnih in znanstvenih razprav, 56 razprav, predstavljenih na domačih in tujih konferencah, 36 samostojnih znanstvenih sestavkov in monografij, 11 študij, 15 predavanj na

tujih univerzah itd. Pri tem izpostavljam prizadevanja za kvalitetno visokošolsko izobraževanje v Sloveniji, uveljavljanje bolonjske reforme v Evropski uniji in Sloveniji ter mnoga mednarodna sodelovanja za oblikovanje in uveljavitev izobraževanja za novo stoletje.

Lepo je, da ima Slovenija osebnosti, ki prispevajo k nastajanju gospodarstva in družbe znanja v Evropski uniji in pri nas doma; lepo je tudi, da znata naša družba in država ta prizadevanja ceniti in nagraditi.

DR. MARTIN KRAMAR
za življenjsko delo v visokem šolstvu

Dr. Martin Kramar, izredni profesor za področje didaktike na Pedagoški fakulteti mariborske univerze, je svojo ustvarjalno poklicno pot začel kot učitelj razrednega pouka na Osnovni šoli v Črenšovcih v rodnem Prekmurju. Šolanje na učiteljskišči je nato nadgradil s študijem pedagogike in deloval kot šolski pedagog na dvojezični osnovni šoli v Lendavi. Živ stik s šolskim vsakdanom mu je pomagal ohranjati aktualnost in življenjskost delovanja tudi v akademski karieri, ki jo je začel leta 1976, ko se je zaposlil na Pedagoški akademiji, pozneje Pedagoški fakulteti univerze v Mariboru. Tako v magistrskem kot doktorskem delu se je poglobljal v problematiko položaja učenca v osnovnošolskem vzgojnoizobraževalnem procesu: Kaj zares pomeni biti »subjekt učnega procesa« - in kako to, za nekatere celo sporno načelo uresničevati v praksi.

Svoje bogato raziskovalno, publicistično in pedagoško delovanje je posvetil razvoju didaktike. V številnih člankih in prispevkih na nacionalnih in mednarodnih znanstvenih srečanjih – mnoge od njih je tudi organiziral – je obravnaval in razvijal različne vidike sodobnega poučevanja, didaktične sisteme, modele,

metode in procese od načrtovanja pouka do ocenjevanja in preverjanja znanja. Posvečal se je predvsem kulturi poučevanja v osnovni šoli, v zadnjem času še posebej učiteljem v prvem triletju devetletke. Svoje študente – prihodnje učitelje je pritegnil k aktivnemu sodelovanju predvsem s svojo natančnostjo, človeško in strokovno širino.

V odločilnih obdobjih reorganizacije pedagoškega šolstva je kot prodekan za vzgojnoizobraževalno delo in predstojnik oddelka za pedagogiko, psihologijo in didaktiko na svoji ustanovi odločilno pripomogel h kvalitetnemu preoblikovanju programov za izobraževanje učiteljev in k oblikovanju novega študijskega programa pedagogike. Bil je priljubljen predavatelj na številnih strokovnih srečanjih in seminarjih za učitelje in ravnatelje, da ne omenjamo vseh številnih strokovnoorganizacijskih zadalžitev in funkcij, ki se kot kamenčki v mozaiku sestavljajo v podobo strokovnjaka, ki je svojo celotno energijo posvetil cilju, pomagati učiteljem, da čimbolj kakovostno opravljajo svoje zahtevno delo.

Na osnovi vsega povedanega je moč skleniti, da kandidat častno nadaljuje tradicijo didaktične odličnosti svojih slavnih predhodnikov v Mariboru.

BREDA PODBOJ
za posebno uspešno vzgojno-izobraževalno, inovacijsko in
organizacijsko delo v izobraževanju odraslih

Gospa Breda Podboj, diplomirana pedagoginja, že 24 let direktorica Ljudske univerze v Postojni, ne zasluži najvišjega državnega priznanja le za uspešno vodenje te inštitucije, temveč tudi zato, ker ji je ob tem uspelo razviti v svojem ožjem in širšem okolju najrazličnejše dejavnosti vseživljenjskega učenja ter

privabiti k učenju vse kategorije prebivalstva, ne glede na starost, izobrazbo, spol in družbeni položaj. Po njeni zaslugi se je ponudba programov na Ljudski univerzi Postojna bistveno razširila in obogatila po vsebini in zvrsteh. V zadnjem času se programom za pridobitev izobrazbe pridružujejo številne možnosti neformalnega izobraževanja, kot je učenje v študijskih krožkih, v središču za samostojno učenje, v centrih za visokošolski študij ob delu in v obliki študija na daljavo, ob pomoči sodobne izobraževalne tehnologije. S širjenjem možnosti se udeleženci navajajo na drugačne pristope k izobraževanju in učenju; učenje se organizira individualno in v manjših skupinah, prilagaja se posameznikovim življenjskim razmeram in individualnim potrebam. Razvila se je informativno-svetovalna dejavnost, odrasli se lahko tudi usposablajo za uspešno učenje s programom »odrasli se učimo drugače«.

Vrednost vseh teh dejavnosti je moč strniti v dve pglavitni spoznanji: z vztrajnim delovanjem je dosegla, da so občani začeli doživljati učenje kot temeljno sredstvo za svoj razvoj in za izboljševanje kakovosti življenja; hkrati sta ponudba in način dela taka, da začutijo ljudje učenje celovito, v organski povezavi z drugimi pomembnimi razsežnostmi svojega življenja, kot so kultura, urejanje okolja, obujanje tradicij, življenje v skupnosti, kakovostna izraba prostega časa.

Sadove njenega sistematičnega in vsestranskega strokovnega dela, kot je vodenje strokovnega aktiva, predavateljskega zbora, usklajevanje delovanja centrov za izredni študij, organiziranje »tedna vseživljenjskega učenja«, opravljanje pomembnih funkcij v okviru Andragoškega društva Slovenije in sodelovanje z Andragoškim centrom Slovenije čutijo ne le v Postojni, temveč v celotni notranjski regiji in tudi v slovenskem merilu.

Breda Podoboj zasluži najvišje državno priznanje tudi zato, ker izredno uspešno deluje na področju izobraževanja odraslih, ki v marsičem še ne uživa potrebne družbene podpore.

Mag. Frančišek Okorn za življenjsko delo v glasbenem šolstvu

Mag. Frančišek Okorn je razgledan strokovnjak, ki že dobra štiri desetletja deluje na področju glasbenega šolstva. V svojem najstniškem obdobju se je odločil za glasbo in učiteljske, zatem pa oboje nadgradil na ravni dodiplomskega in podiplomskega študija na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Poklicno pot je začel kot učitelj na glasbeni šoli v Hrastniku, smisel za organizacijska vprašanja pa ga je kmalu usmeril v vodstveno in svetovalno dejavnost. Najprej je prevzel delo ravnatelja hrastniške glasbene šole, izkušnje in rezultati pa so ga zatem vodili v Ljubljano na Zavod za šolstvo, kjer je bil imenovan za republiškega svetovalca. Nov delovni okvir ga je – poleg glasbenega šolstva – zadolževal tudi za glasbeno vzgojo v splošnem šolstvu. V eni in drugi smeri se je tedaj odvijala prenova. S premišljeno taktiko in odgovornostjo je aktiviral strokovnjake in skupaj z njimi izoblikoval srednješolski program za glasbo in ples, v splošnem šolstvu pa sodobno naravnani načrt glasbene vzgoje.

Poudarjen interes za glasbeno šolstvo ga je povezal s Srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani, kjer je bil sprva pomočnik ravnatelja, zatem pa tudi ravnatelj. Nadalje se je intenzivno posvečal reformnim nalogam, ki so program Glasba in ples postopno nadgradile v umetniško gimnazijo z maturo. Ob tem je vneto spodbujal nastajanje učnih gradiv za glasbo, sodeloval in vodil organizacijo glasbenih tekmovanj, skrbel za strokovna srečanja z domačimi in tujimi glasbenimi strokovnjaki, predsedoval Skupnosti glasbenih šol Slovenije in pomembno prispeval k njeni vključitvi v Evropsko zvezo.

Z značilno predanostjo se posveča glasbenemu šolstvu tudi kot svetovalec za glasbo na Ministrstvu za šolstvo in šport. Poskrbel je za potrebne pravne podlage, med katerimi je odločilnega pomena Zakon o glasbenih šolah. Na temelju lastne raziskave in kurikularne zasnove je zastavil koncepcijo glasbenih šol in usmerjal posodabljanje učnih načrtov. Z bogatimi izkušnjami, znanjem in vztrajnostjo je tako pripomogel k dorečenemu šolskemu sistemu, ki odpira svet glasbene kulture precejšnemu delu mlade slovenske populacije.

Dr. Egidija Novljan
za življenjsko delo na področju šolanja otrok s posebnimi potrebami

Poklicna pot izr. prof.dr. Egidije Novljan je izredno bogata in v celoti povezana s populacijo otrok s posebnimi potrebami. Po nekajletnem poučevanju na tedanji posebni šoli zavoda Janeza Levca v Ljubljani je že leta 1973 postala asistentka za področje specialnih didaktik na tedanji Pedagoški akademiji v Ljubljani. Leta 1976 je bila izvoljena v višjo predavateljico. Od 1976 do 1980 je bila študentka podiplomskega študija, oddelka za specialno pedagogiko na Karlovi univerzi v Pragi, kjer si je pridobila naziv dr. phil. za področje specialne pedagogike. Študij je nadaljevala na Fakulteti za defektologijo v Beogradu, kjer je leta 1987 pridobila naziv doktor defektoloških znanosti.

Na pedagoški fakulteti je v marsičem orala ledino. Leta 1987 je bila izvoljena v naziv docentka in leta 1992 v naziv izredna profesorica za področje specialne pedagogike. Opravljala je odgovorne naloge kot vodja oddelka za specialno pedagogiko in kot vodja priprav na prehod dodiplomskega študija specialne pedagogike na fakultetno raven. Njena zasluga je, da sta se kmalu po prehodu na fakultetni nivo študija začela izvajati tudi specialistični in magistrski študij specialne pedagogike.

Intenzivna poklicna pot dr. Novljanove se kaže tudi v njeni bogati bibliografiji. Objavila je dve samostojni monografiji, šest monografij kot vodilna avtorica, en samostojni del monografije ter štiri dele monografije v soavtorstvu. Svoje znanstvene prispevke in referate je predstavljala na številnih mednarodnih in domačih strokovnih srečanjih. Bila je odgovorna nosilka projekta z naslovom »Uvajanje pogojev za inkluzivno šolanje otrok s posebnimi vzgojno izobraževalnimi potrebami«.

Od leta 1993 je odgovorna urednica strokovne revije Defektologica Slovenica – Specialna in rehabilitacijska pedagogika.

Vsa ta leta je bila uspešna in priljubljena profesorica številnih generacij študentov. Bila je soavtorica številnih programov za izpopolnjevanje strokovnih delavcev v praksi in sodelavka številnih seminarjev za starše otrok s posebnimi potrebami.

Za svoje bogato strokovno delo je prejela številna priznanja stroke.

MAGDALENA FRANČIŠKA BOŽNAR **za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju**

Gospa Magdalena Frančiška Božnar, vodja osnovne šole Sv. bratov Cirila in Metoda v argentinski Mendozi, je v svojem petdesetletnem delovanju na področju vzgojno-izobraževalnega dela z mladimi opravljala poslanstvo, ki presega okvire učiteljskega poklica.

Ob poučevanju slovenskega jezika in literature, slovenske zgodovine, zemljepisa in petja v vseh teh letih vztrajno prenaša na otroke svojo ljubezen do slovenske domovine, jezika in kulture. Svoje poslanstvo dojema široko in tako tudi deluje. S postavitvijo in režijo gledaliških predstav, pevskih nastopov in drugih kulturnih dogodkov vedno znova oživlja slovensko besedo in slovensko pesem. Tako jo sistematično in na prijeten način vgrajuje v zavest mladih, ki na ta način ohranjajo zgodovinski stik z navadami in običaji svojih staršev. Neprecenljiva je njena pomoč pri ohranjanju najstarejše kulturne skupine v Mendozi, Mešanega pevskega zbora. Vseskozi se je zavedala pomembnosti zbora za ohranjanje

slovenske zavesti, zato je v trenutkih težkih pogojev delovanja in boja za obstoj zbora vedno znala priskočiti na pomoč in zmogla prebroditi krizno obdobje. Njeno delovanje pa se ne konča v šoli, zgolj pri mladih učencih, ampak se nadaljuje v Društvu Slovencev, kjer se trudi s povezovanjem staršev za izboljšanje šole in pogojev dela in pripravlja otroške, materinske in očetovske dneve.

Če bi Magdalena Božnar delovala v drugačnem času in prostoru ter imela drugačne materialne pogoje dela, bi verjetno ob njenem delu in pripravah na poučevanje v sobotni šoli nastalo kar nekaj zajetnih učbenikov. Večino časa v vseh teh letih poučevanja je namreč namenjala pripravi gradiv za vzgojno-izobraževalno delo, saj ni imela na voljo nobenih učbenikov in učnih gradiv. Besedila, ki jih je uporabljala pri pouku različnih predmetov, so nastajala ob njenem delu in tvorijo obsežen opus učnega gradiva. Šele kasneje so ji učni material začeli pošiljati iz Buenos Airesa in s Koroške, v zadnjem desetletju pa ji delo lajšajo tudi učna gradiva iz domovine.

Kljub temu da se v mladosti ob pridobivanju izobrazbe ni strogo zapisala pedagoškemu izobraževanju, ji naravna danost omogoča uspešno delovanje na področju poučevanja in jo uvršča med izjemno uspešne pedagoške delavce. Poleg tega Magdalena Frančiška Božnar s svojim delom in osebno naravnostjo uspešno prenaša slovenstvo potomcem slovenskega rodu v Argentini.